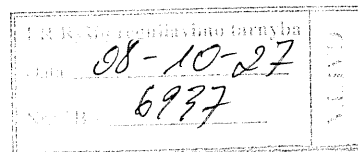

UAB "CSC TELECOM"

Įm.k. 111818067, Konstitucijos pr. 9-39, LT-09308, Vilnius

UAB "Nacionalinis telekomunikacijų tinklas"

Įm.k. 126138657, Žemaitės g.26, LT - 03201 Vilnius

UAB "NORBY Telecom"

Įm.k. 300535600, Laisvės pr. 77B, LT-06122, Vilnius

LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBAI

Algirdo 27, LT-03219 Vilnius

*Elektroninių ryšių departamento Apskaitos ir statistikos skyriaus vyriausiajam specialistui
Audriui Šniepiui*

**DĖL KONSULTACIJOS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO
TARNYBOS DIREKTORIAUS ĮSAKYO „DĖL ŪKIO SUBJEKTŲ UAB „TELE2“, UAB
„BITĖ LIETUVA“ IR UAB „OMNITEL“ BALSO SKAMBUČIŲ UŽBAIGIMO
ATITINKAMUOSE VIEŠUOSIUOSE JUDRIOJO TELEFONO RYŠIO TINKLUOSE IR
SUSIJUSIŲ PRIEMONIŲ AUKŠČIAUSIOS KAINŲ RIBOS NUSTATYMO“ PROJEKTO**

2008 m. spalio 24 d.,

Vilnius

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – *Tarnyba*) vykdo viešą konsultaciją dėl Tarnybos direktoriaus įsakymo „Dėl ūkio subjektų UAB „Tele2“, UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Omnitel“ balso skambučių užbaigimo atitinkamuose viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose ir susijusių priemonių aukščiausios kainų ribos nustatymo“ projekto (toliau – *Įsakymo projektas*).

Susipažinę su minėto Įsakymo projektu bei kartu pateikiama ataskaita pateikiame šias pagrindines pastabas bei pasiūlymus.

I. Dėl skambučių užbaigimo kainos

Tarnyba nurodo, jog Įsakymo projektu siekiama spręsti rinkoje esančią konkurencijos problemą, kai skambučių užbaigimo judriojo telefono ryšio tinkluose paslaugos yra teikiamos aukštesne kaina nei mažmeninės balso skambučių viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose paslaugų kainos. Siekiama nustatyti laikiną skambučių užbaigimo UAB „Tele2“, UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Omnitel“ viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose ir susijusių

priemonių aukščiausią kainų ribą iki Tarnyba nustatys ūkio subjekto, efektyviai veikiančio konkurencinėje rinkoje, balso skambučių užbaigimo viešajame judriojo telefono ryšio tinkle kainas.

Gerbiame Tarnybos iniciatyvą, tačiau pastebime, jog vis dėl to Įsakymo projektu iš esmės neišsprendžiama minima konkurencijos problema. Pastaruoju metu judriojo ryšio mažmeninėje rinkoje populiarėja itin reklamuojami mokėjimo planai, kurie galutiniams paslaugų gavėjams suteikia galimybę skambinti į visus Lietuvos Respublikos viešojo ryšio telefono tinklus gerokai mažesne kaina nei Įsakymo projekte nurodytosios skambučių užbaigimo kainos judriojo ryšio tinkle ne tik piko metu, bet ir ne piko metu: po 19 ct, 16 ct, 9 ct ar net 7-8 ct su PVM ¹.

Pastebime, jog skambučiui iš judriojo ryšio tinklo sukurti iš principo panaudojamos šios didmeninės paslaugos: skambučio inicijavimo ir užbaigimo paslaugos bei tranzito paslauga. Tuo tarpu skambučio užbaigimo paslauga tėra tik vienas iš skambučio elementų ir Įsakymo projekte šio elemento kaina judriojo ryšio tinkle yra didesnė (net 28,8 ct be PVM arba 34,0 ct su PVM piko metu ir 14,4 ct be PVM arba 17,0 ct su PVM ne piko metu) nei tam tikrais atvejais patys judriojo ryšio operatoriai parduoda galutiniams paslaugų gavėjams visą savo didmeninių paslaugų komplektą į visus Lietuvos Respublikos viešojo telefono ryšio tinklus. Manome, jog skambučių užbaigimo kainos aukščiausia riba, kurią Tarnyba siekia įvesti, yra nepakankama bei toliau sudaro sąlygas skambučių užbaigimo judriojo telefono ryšio tinkluose paslaugas teikti aukštesne kaina nei mažmeninės balso skambučių viešuosiuose judriojo telefono ryšio tinkluose paslaugų kaina.

Manome, jog tokia kainodara, kuomet mažmeninėje rinkoje viso paslaugos paketo kaina mažesnė nei didmeninėje rinkoje vieno jo elemento kaina, o viešojo fiksuoto telefono ryšio tinkluose galiojant skambučių užbaigimo (įskaitant tranzito paslaugą) kainai 6-10 ct/min be PVM piko metu, kai atitinkama paslaugos kaina judriojo ryšio tinkluose piko metu net 28,8 ct be PVM, ir toliau diskriminuos viešojo fiksuoto telefono ryšio tiekėjus. Mūsų nuomone judriojo ryšio operatoriai tarpusavyje apsieičia panašiais pokalbių srautais ir taip eliminuoja didelių skambučių užbaigimo kainų efektą, kai tuo tarpu atitinkami srautai dėl didelių skambučių užbaigimo kainų skirtumo tarp fiksuoto ir judriojo telefono ryšio tinklų minėtos funkcijos nebeatlieka viešojo fiksuoto telefono ryšio operatoriams. Dėl šios priežasties fiksuoto telefono ryšio operatoriai negali pasiūlyti lygiai tokių pat pigių skambučių mažmeninėje rinkoje į judriojo telefono ryšio tinklus kaip judriojo telefono ryšio operatoriai siūlo galutiniams paslaugų gavėjams savo tinkluose ar net į fiksuoto telefono ryšio tinklus. Manome, jog yra nenormalu, kai mažmeninėje rinkoje skambutis iš fiksuoto telefono ryšio į judrijį ryšį kainuoja apie 43-50 ct/min su PVM, kai iš judriojo telefono ryšio į fiksuoto ar judriojo ryšio telefono tinklą kainuoja vos 18-19 ct/min su PVM ar net 7-8 ct/min su PVM. Todėl kyla rimtų abejonių, kad net naujosios skambučių užbaigimo kainos nepašalins galimybės judriojo ryšio operatoriams pardavinėti savo galutiniams paslaugų gavėjams skambučius kaina, kuri mažesnė nei kaina, orientuota į sąnaudą. Todėl manome, jog kartu reikalinga svarstyti atitinkamus kainų kontrolės įpareigojimų papildymus, susijusius su galima minimalia skambučių galutiniams judriojo ryšio tinklo paslaugų gavėjams kaina. Nesant atitinkamų įpareigojimų, manome, jog judriojo ryšio tinkluose skambučių užbaigimo kaina pagal dabartines mažmenines paslaugų kainas turėtų būti apie 5 ct/min be PVM.

¹ Detaliau: [http://www.omnitel.lt/?m3 lt\\$206052_206104_212564_394795](http://www.omnitel.lt/?m3 lt$206052_206104_212564_394795);
[http://www.omnitel.lt/?m3 lt\\$205592_206051\\$z_395506](http://www.omnitel.lt/?m3 lt205592_206051z_395506); <http://www.bite.lt/lt/pc/voice/rateplans/more>;
<http://www.bite.lt/lt/bc/voice/rateplans/more>; http://www.tele2.lt/paslaugos/mokejimo_planai.html.

II. Dėl su skambučių užbaigimu susijusių priemonių

a. Dėl srauto paslaugos

Įsakymo projekte yra aptariami tinklų sujungimo taško įrengimo vienkartiniai ir periodiniai mokesčiai, taip pat talpos tinklų sujungimo taškuose suteikimo vienkartiniai ir periodiniai mokesčiai.

Pastebime, jog esama dar vienos paslaugos, kurios kainą Įsakymo projektu neketinama sureguliuoti, t.y. duomenų perdavimo srauto arba jungiamojo kabelio, palaikančio 2 Mb/s duomenų perdavimo srautą, kitaip E1 paslaugos. Duomenų perdavimo srauto paslauga yra visuomet būtina ir reguliuojant kitas paslaugas minėtąją paslaugą palikti nereguliuotina yra ydinga - per atitinkamos paslaugos teikimo kainą ir sąlygas sudaromos galimybės piktnaudžiauti. Todėl manome, jog duomenų perdavimo srauto paslaugos kaina taip pat turėtų būti įtraukta į Įsakymo projektą arba Įsakymo projektas turėtų būti patikslintas, jog atitinkamos paslaugos kaina įtraukta į talpos tinklų sujungimo taškuose suteikimo kainas.

b. Dėl su skambučių užbaigimu susijusių priemonių kainos

Manome, jog Įsakymo projektu su skambučių užbaigimu susijusių priemonių kainos yra per didelės, ypač alternatyvių viešojo fiksuoto telefono ryšio operatorių atžvilgiu. Pažymime, jog mums nėra žinomas nei vienas Lietuvos Respublikoje alternatyvus fiksuoto telefono ryšio operatorius, kuriam bent dalį jo tinklų sujungimo (su skambučių užbaigimu tinkle susijusių priemonių) kaštų kompensuotų judriojo ryšio operatoriai ar TEO LT, AB, kai tuo tarpu TEO LT, AB ir judriojo telefono ryšio operatorių tinklų sujungimo kaštus visiškai ar iš dalies kompensuoja alternatyvūs fiksuoto telefono ryšio operatoriai. Atsižvelgiant į TEO LT, AB nustatytus įpareigojimus bei į Įsakymo projekte nustatomus įpareigojimus judriojo ryšio operatoriams, pastebime, jog judriojo ryšio operatoriai negali nepadengti TEO LT, AB tinklų sujungimo kaštų, o TEO LT, AB negalės atitinkamų kaštų nepadengti judriojo ryšio operatoriams. Tuo tarpu, kaip jau buvo paminėta, mūsų žiniomis, alternatyviems viešojo fiksuoto telefono ryšio operatoriams nei judriojo telefono ryšio operatoriai, nei TEO LT, AB, nedengia atitinkamų kaštų.

Manome, jog tinklų sujungimas turi būti abiejų sujungiančių tinklus operatorių bendras tinklas ir siekis savo elektroninius ryšių tinklus labiau integruoti į bendrąją elektroninių ryšių tinklo erdvę bei sudaryti galutiniams paslaugų gavėjams maksimalias pasiekiamumo galimybes, kartu pateikiant galutiniams paslaugų gavėjams pigesnes paslaugas.

Mūsų nuomone, alternatyvūs viešojo fiksuoto telefono ryšio operatoriai dėl sąlyginai mažos rinkos dalies neturi galimybės savarankiškai susiderėti jokio tinklų sujungimo mokesčių kompensavimo iš judriojo ryšio operatorių ar TEO LT, AB, kadangi tokiu atveju šie operatoriai nėra suinteresuoti sujungti tinklus.

Mūsų nuomone tiek judriojo ryšio operatoriai, tiek TEO LT, AB įpareigotini neimti iš alternatyvių viešojo fiksuoto telefono ryšio operatorių jokių tinklų sujungimo taškų suteikimo, aptarnavimo ar talpos tinklų sujungimo taškuose suteikimo už priedavus mokesčių, kadangi šios paslaugos yra skirtos net tik šių operatorių interesams tenkinti, bet ir judriojo ryšio ir TEO LT, AB bei apskritai visų vartotojų interesams užtikrinti. Be to, dar kartą pabrėžiame, jog patys alternatyvūs viešojo fiksuoto telefono ryšio operatoriai turi atitinkamų tinklų sujungimo

taškų suteikimui, jų aptarnavimui ir atitinkamos talpos tinklų sujungimo taškuose suteikimo už prievadus kaštų, kurių, mūsų žiniomis, nei judriojo ryšio operatoriai, nei TEO LT, AB net iš dalies nedengia, nors naudojasi visais tinklų sujungimo teikiamais privalumais.

Kadangi judriojo ryšio operatoriai santykiyje su TEO LT, AB neabejotinai pripažįsta TEO LT, AB tinklų sujungimo taškų suteikimo, talpos juose suteikimo ir kitus mokesčius, kurie pagal teisės aktus privalomi, manome, jog judriojo ryšio operatoriai turėtų būti įpareigoti atitinkamus protingus mokesčius mokėti ir alternatyvių viešojo fiksuoto telefono ryšio operatorių atžvilgiu.

Dėkojame Tarnybai už sudarytą galimybę pateikti savo nuomonę bei pastabas ir pasiūlymus dėl Įsakymo projekto bei tikimės, kad jos bus įvertintos ir į jas bus atsižvelgta priimant sprendimą dėl galutinio Įsakymo projekto redakcijos.

Šis raštas Tarnybai išsiųstas el. paštu asniepis@rrt.lt, o originalus dokumentas registruotu paštu Tarnybos buveinės adresu.

Pagarbiai,

UAB „NORBY Telecom“

Gen. direktorius
Saulius Balčiūnas

UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“

direktorius *Vidas Pukelis*

UAB „CSC TELECOM“

direktorius *Maksimas Savičius*